

Ministereren for videnskab, teknologi og udvikling

Folketingets Europaudvalg

Kopi: Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

Til orientering fremsendes grundnotat vedrørende Kommissionens grønbog 'Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation', KOM(2011) 48 af 9. februar 2011.

Med venlig hilsen

Charlotte Sahl-Madsen

29. marts 2011

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Dok nr. 1766112
Side 1/1

Modtagere:

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi:

Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

Grønbog fra Kommissionen: Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation KOM(2011) 48 af 9. februar 2011

1. Resumé

Kommissionen vedtog den 9. februar 2011 grønbogen "Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation (KOM (2011) 48 endelig)". I grønbogen lægger Kommissionen op til en ny fælles ramme for det nuværende rammeprogram for forskning (FP7), det nuværende rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). Med grønbogen lanceres en høring, hvor medlemslandene og andre interessenter, kan komme med deres indspil til, hvordan den kommende strategiske ramme for forskning og innovation skal se ud.

2. Baggrund

Med grønbogen lægger Kommissionen op til en fælles strategisk ramme for det nuværende rammeprogram for forskning, det nuværende rammeprogram for konkurrenceevne og innovation og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi. Dette forslag om en fælles strategisk ramme for de tre programmer ligger i forlængelse af intentionerne i Kommissionens meddelelse om Innovation i EU fra 6. oktober 2010, hvor Kommissionen lægger op til en tættere sammenhæng mellem forskning og innovation.

Med grønbogen lanceres en høring, hvor medlemslandene og andre interessenter, kan komme med deres indspil til Kommissionen om, hvordan den kommende strategiske ramme for forskning og innovation skal se ud.

Finansieringen af det nuværende rammeprogram for forskning (FP7), det nuværende rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) udløber i 2013. Forslag til nye forsknings- og innovationsprogrammer forventes fremlagt inden udgangen af 2011 med henblik på vedtagelse senest i 2013 og ikrafttræden i 2014.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Thomas Midtgaard
Telefon 3544 6375
Telefax
E-post thmi@fi.dk

Sagsnr. 11-104148
Dok nr. 1742801
Side 1/1

5. Formål og indhold

Kommissionens grøn bog 'Fra udfordringer til muligheder: Mod en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation' lægger op til en fælles strategisk ramme for det nuværende rammeprogram for forskning, det nuværende rammeprogram for konkurrenceevne og innovation og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi.

Med grønbogen lanceres en høring, hvor medlemslandene og andre interessenter, kan komme med deres indspil til, hvordan den kommende strategiske ramme for forskning og innovation skal se ud. Grønbogens høringsspørgsmål er inddelt i fire afsnit omhandlende 1) samarbejde om at opnå resultater inden for Europa 2020, 2) samfundsmæssige udfordringer, 3) styrkelse af konkurrenceevnen og 4) styrkelse af Europas videnskabsgrundlag og det europæiske forskningsrum.

Samarbejde om at opnå resultater inden for Europa 2020

Dette afsnit omhandler bredt, hvordan forskellige programmer på EU-plan og i forhold til nationale programmer bedre kan sammentænkes. Den fælles strategiske ramme for de forskellige programmer skal blandt andet indebære at ansøgere får en fælles it-indgang og at reglerne mellem de forskellige programmer harmoniseres. Derudover skal sammenhængen mellem forsknings- og innovationsprogrammer forbedres.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 2/2

Samfundsmæssige udfordringer

Der er på europæisk plan enighed om, at forsknings- og innovationsprogrammerne i højere grad skal fokusere på store samfundsmæssige udfordringer. Spørgsmålene i høringen går på, hvordan dette kan realiseres.

Styrkelse af konkurrenceevnen

Den centrale målsætning i EU's vækststrategi EU2020 er at forbedre Europas konkurrenceevne, hvilket midler til forskning og innovation skal bidrage til. Spørgsmålene i afsnittet går på, hvordan dette kan realiseres.

Styrkelse af Europas videnskabsgrundlag og det europæiske forskningsrum

Dette afsnit omhandler bredt spørgsmål til, hvordan Europa kan styrke videnskabsgrundlaget gennem mere fokus på at opbygge forskningseliter i verdensklasse, gennem højere forskermobilitet, bedre forskningsinfrastrukturer og øget internationalt samarbejde med lande uden for Europa. Spørgsmålene i høringen går på, hvordan dette kan realiseres.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Grønbogen har ikke konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller sikkerhedsniveauet

Forslagene i grønbogen har ikke statsfinansielle konsekvenser.

9. Høring

Kommissionens grønbog har været sendt i høring i både EU-specialudvalget for vækst og konkurrenceevne og EU-specialudvalget for forskning. Følgende kommentarer er modtaget:

LO

LO påpeger et potentiale i at styrke sammenhængen mellem CIP-programmet og rammeprogrammet for forskning, med henblik på at adressere store samfundsudfordringer. LO peger i den forbindelse også på, at EU's innovationsindsats ikke blot bør fokusere på forsknings- og teknologibaseret innovation, men også understøtte andre kilder til innovation herunder mere praksisnære tilgange.

LO støtter desuden, at der bør arbejdes for en budgetmæssig udvidelse af EU's forskningsprogram, og der skabes større fleksibilitet på tværs af tematiske områder i programmerne.

KL

KL bakker op om, at der i de kommende EU finansieringsprogrammer fokuseres mere på EU 2020-prioriterer, og at der skabes større sammenhæng mellem forskning og innovation gennem en fælles strategisk ramme. KL finder det yderligere afgørende, at der udvikles et forenklet sæt af instrumenter, uden at det går ud over fleksibiliteten.

KL peger på, at lokale og regionale myndigheder bør have indflydelse på forsknings- og innovationsmidlernes anvendelse, og er derudover imod en model, hvor en fast andel af offentlige budgetter øremærkes til innovative indkøb.

Finansrådet

Finansrådet kan tilslutte sig de skitserede retningslinjer for det kommende rammeprogram vedr. klarere målsætninger, mindre kompleksitet, forøget merværdi og mobilisering og mindre dobbeltarbejde og fragmentering, forenklet deltagelse, bredere deltagelse i EU-programmer samt forøgelse af konkurrenceevne og samfundsmæssig indvirkning gennem EU-støtte.

Finansrådet støtter også op om, at der udvikles en fælles strategisk ramme, der skal dække al relevant EU-finansiering af forskning og innovation på grundlag af sammenhængende målsætninger og fælles strategiske mål, samt at EU-finansieringsprogrammer for forskning og innovation knyttes tættere til EU 2020 strategiens mål om at tackle samfundsmæssige udfordringer.

Danske maritime

Danske maritime finder det vigtigt at forsknings- og innovationsindsatsen prioriteres, og at der sikres bedre sammenhæng mellem forskning og innovation, herunder særligt inden for området industriel produktion.

Danske maritime støtter desuden, at de administrative byrder mindskes i forbindelse med ansøgningsprocedurer, at det gøres nemmere for særlig små og mellemstore virksomheder at koble sig på allerede etablerede projekter, samt at der gives bedre

adgang til resultaterne af forsknings- og innovationsprogrammer, så risikoen for overlap med nye projekter mindskes.

Dansk Industri

Dansk Industri lægger overordnet vægt på forenkling af rammeprogrammet, markant forbedret virksomhedsinddragelse, så forskning og innovation forstærkes og at Det Europæiske Forskningsråd og forskningsinfrastruktur får en væsentlig vægt i det kommende rammeprogram, samt at rammeprogrammet skal have stærkt fokus på at bidrage til vækst.

Derfor peger Dansk Industri på tre forhold for at fremme rammeprogrammets vækstfremmende målsætning: 1) Innovationsdagsordenen risikerer at blive udvandet, hvis andre formål som social innovation ikke i tilstrækkelig grad leder til kommercielle resultater; 2) Rammeprogrammet skal fokusere på excellence og ikke udvandes af regionalpolitiske og kønspolitiske hensyn; 3) Europæisk produktion i en globaliseret verden skal være en af de store samfundsmæssige udfordringer rammeprogrammet formes omkring.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Side 4/4

Danske Universiteter ved Aarhus Universitet

Det understreges, at Europa har behov for "smart people for smart growth" og understreger nødvendigheden af en bred forståelse af begrebet innovation. Samtidigt understreges vigtigheden af en transparent proces omkring udvælgelsen af store samfundsmæssige udfordringer og at disse skal være brede med et globalt sigte og have en interdisciplinær tilgang og inddrage mange interesser.

Derudover skal der være en konkurrencedygtig finansieringsordning til støtte for europæisk og international rekruttering af ph.d.-studerende. Der lægges også vægt på, at instrumenter som JTI'er og PPP'er, der er drevet af industrien, bør gennemgå en forenklingsproces.

Kommissionen opfordres til at udvikle mekanismer, der kan understøtte risikovillige investeringer i form af seed capital til at imødegå den såkaldte "valley of death" for forskningsresultat til marked, hvorved flere forskningsresultater kan omsættes til nye produkter og virksomheder.

Endvidere foreslås en 'innovationsbørs' med forskningsresultater, hvor virksomheder og andre efterfølgende kunne investere i og anvende de forskningsresultater, som opstår, når flerårige forskningsprojekter afsluttes.

Afslutningsvis understreges det, at udgifter til universitetsbaseret forskning og uddannelse, især i tider med økonomisk krise, skal ses som en nødvendighed for at føre Europa ud af den økonomiske krise og mod en stærk og ægte Innovation Union.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt en stærkere kobling mellem forskning og innovation med henblik på at styrke væksten i Europa blandt andet gennem øget virksomhedsinddragelse, forenkling og større sammenhæng mellem programmerne. Den danske regering

er derfor positiv over for intentionerne om at lave en fælles strategisk ramme for det nuværende rammeprogram for forskning (FP7), det nuværende rammeprogram for konkurrenceevne og innovation (CIP) og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT), så der kommer øget sammenhæng i indsatsen og et klart fokus på kommercialisering, idet der samtidig prioriteres instrumenter, som understøtter innovation bredt forstået.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Grønbogen har endnu ikke været drøftet, men det forventes, at medlemslandene generelt vil have en positiv stillingtagen til Europa-kommissionens intention om at lave en fælles strategisk ramme for EU-finansiering af forskning og innovation.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.